

Središnji državni ured
za demografiju i mlade
u partnerstvu s
Općinom Virje
organizira konferenciju

Doprinos
JLP(R)S-a
demografskoj
revitalizaciji
Koprivničko-
križevačke
županije

Virje, 29. ožujka 2022.

Poštovani čitatelji i sudionici,

Središnji državni ured za demografiju i mlade osmom po redu Knjižicom sažetaka nastavlja jačati suradnju s jedinicama lokalne i područne samouprave organizacijom konferencija o demografskoj revitalizaciji Republike Hrvatske.

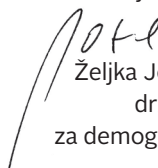
Nakon Đakova, Senja, Knina, Topuskog, Trakošćana, Klisa i Metkovića demografsko stanje, mjere i primjere dobre prakse predstaviti će općine i gradovi u Koprivničko-križevačkoj županiji. Do sada održane konferencije dale su prikaz demografske slike regionalnih i lokalnih područja, kao i primjere dobre prakse koje su pokazale učinke u pojedinim sredinama.

Popis stanovništva 2021. godine pruža jasniju sliku o trenutnim demografskim kretanjima u Republici Hrvatskoj, ali i u samim županijama, gradovima i općinama. Rezultati popisa stanovništva daju obvezu, kako nacionalnoj, tako i regionalnim i lokalnim razinama vlasti na analizu učinka dosadašnjih demografskih mjera, ali i donošenje novih politika i mjera za demografsku revitalizaciju RH.

Središnji državni ured prepoznaje i pozdravlja osviještenost lokalnih i regionalnih vlasti za demografsku obnovu svog područja. Vidljivo je to i iz podataka o demografskim mjerama jedinica lokalne i područne samouprave, koje je Središnji državni ured i ove godine prikupio i objedinio na nacionalnoj razini, a koji pokazuju pozitivan trend i povećanje ulaganja županija, gradova i općina u obitelji i mlade. Možemo reći kako uočavamo da lokalne jedinice iz godine u godinu povećavaju naknade za novorođeno dijete, broj programa koji se odnose na stambeno zbrinjavanje mladih obitelji i mjera usmjerenih na zadržavanje mladih na svom području.

Pokazalo se da je suradnjom Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade sa županijama, gradovima i općinama moguće ostvariti pozitivne rezultate i doprinijeti smanjenju regionalnih nejednakosti i podizanje životnog standarda u svim dijelovima Hrvatske. Okupljanjem predstavnika s područja Koprivničko-križevačke županije, stručnjaka iz područja demografije te predstavnika državnih i javnih tijela, kroz razmjenu iskustava i analiza olakšat će se rješavanje lokalnih demografskih izazova, kao i doprinijeti kreiranju politika na nacionalnoj razini.

Vjerujem da će Vam ova Konferencija pružiti dodatnu motivaciju i potaknuti Vas na unapređenje postojećih i kreiranje novih mjera usmjerenih na dugoročna poboljšanja demografskih kretanja.

Željka Josić, dr. med.
državna tajnica
za demografiju i mlade

Središnji državni ured
za demografiju i mlade
u partnerstvu s
Općinom Virje
organizira konferenciju

Doprinos JLP(R)S-a demografskoj revitalizaciji Koprivničko- križevačke županije

Virje, 29. ožujka 2022. godine

PROGRAM KONFERENCIJE

09:30 - 10:00 registracija sudionika

OTVARANJE KONFERENCIJE I UVODNO OBRAĆANJE

Moderator: **Daria Marjanović** | Središnji državni ured za demografiju i mlade

10:00 - 10:30 **Mirko Perok** | načelnik Općine Virje

Darko Koren | župan Koprivničko-križevačke županije

Željka Josić, dr. med. | državna tajnica, Središnji državni ureda za demografiju i mlade

IZLAGANJA SUDIONIKA I PANEL RASPRAVA - 1. SESIJA

10:30 - 12:00

Moderator: dr. sc. **Mislav Rubić** | Središnji državni ured za demografiju i mlade

10:30 - 11:30 dr. sc. **Krešimir Ivanda** | Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Katedra za demografiju | „Demografska održivost općina i gradova u Hrvatskoj”

izv. prof. dr. sc. **Ivan Čipin** | Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Katedra za demografiju | „Sličnosti i razlike u dobno-spolnoj strukturi po županijama – preliminarna analiza iz popisa 2021.”

Borna Jurčević | Hrvatski institut za migracije i integracije | „Kako prepoznati javne pozive i ostale natječaje poput EU fondova koji mogu unaprijediti usluge i poslovanje vaše institucije”

11:30 – 12:00 Panel rasprava

12:00 – 12:20 Pauza / kava

IZLAGANJA SUDIONIKA I PANEL RASPRAVA - 2. SESIJA

12:20 - 15:00

Moderator: dr. sc. **Mislav Rubić** | Središnji državni ured
za demografiju i mlade

12:15 - 14:15 **Predstavnici JLS - primjeri dobre prakse, izazovi,
financiranje**

Mišel Jakšić | gradonačelnik Grada Koprivnice
Stjepan Milinković, dr. med. | načelnik Općine Gola
Ivan Sabolić | načelnik Općine Legrad
Vjekoslav Maletić | načelnik Općine Ferdinandovac
Božica Trnski | načelnica Općine Hlebine
Mirko Perok | načelnik Općine Virje

14:15 – 15:00 Panel rasprava i zatvaranje konferencije

15:00 – 16:00 Ručak

16:00 – 17:00 Obilazak Galerije naivne umjetnosti i Parka skulptura
galerije Hlebine

dr. sc. **Krešimir Ivanda**
Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Katedra za demografiju

PREGLED TRŽIŠTA RADA U REPUBLICI HRVATSKOJ U KONTEKSTU DEMOGRAFSKIH PROMJENA

Tržište rada u Republici Hrvatskoj karakterizira niz nepovoljnih obilježja koja se mogu okarakterizirati kao strukturni izazovi domaćeg tržišta rada. Sa strane ponude rada, među ostalim, izdvajaju se: niska okupacijska mobilnost, niska razina mobilnosti stanovništva odnosno radne snage te negativni demografski trendovi koji smanjuju sadašnji i budući obujam radne snage. Navedena obilježja rezultiraju neravnotežom na tržištu rada između potražnje i ponude po zanimanjima, obrazovanju, iskustvu i vještinama. Takve karakteristike tržišta rada reflektiraju se na konkurentnost cijelog gospodarstva, a najočitiji primjer jest značajan rast plaća koji nije praćen odgovarajućim rastom produktivnosti ili problem neispunjene potražnje za radom.

Ovo izlaganje bavi se pregledom ključnih obilježja i izazova domaćeg tržišta rada iz perspektive demografskih i socioekonomskih promjena 21. stoljeća. U izlaganju je dan pregled najvažnijih promjena sa strane ponude rada (stanovništva) koje su utjecale na tržište rada, a to su širenje visokog obrazovanja, smanjenje obujma radne snage uslijed nepovoljnih demografskih trendova te općenito niske razine ekonomske aktivnosti stanovništva. Nepovoljni demografski trendovi u Republici Hrvatskoj odnosno opći nedostatak radne snage nalažu sve veću konkurenciju poslodavaca za svakog zaposlenika.

Pojedini pozitivni trendovi su vidljivi u kontekstu povećanja ekonomske aktivnosti i produženja radnog vijeka stanovništva, ali u odnosu na dinamiku današnje globalizirane ekonomije još uvijek nedovoljni za iskorak u odnosu na ostale europske zemlje, a time i poboljšanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Obilježja tržišta rada su dugoročnog karaktera pa je za suočavanje sa izazovima tržišta rada nužno napraviti iskorak u smjeru snažnih reformskih aktivnosti u pogledu mirovinskog sustava, sustava socijalne skrbi, sustava obrazovanja i porezne politike s ciljem više razine ekonomske aktivnosti stanovništva, dužeg radnog vijeka i više okupacijske (i općenite) mobilnosti stanovništva.

Ključne riječi: radna snaga; ekonomska aktivnost; tržište rada; mobilnost stanovništva; konkurentnost

izv. prof. dr. sc. **Ivan Čipin**
Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Katedra za demografiju

SLIČNOSTI I RAZLIKE U DOBNO- SPOLNOJ STRUKTURI PO ŽUPANIJAMA – PRELIMINARNA ANALIZA IZ POPISA 2021.

Nedavno objavljeni preliminarni podaci popisa stanovništva provedenog u Hrvatskoj u 2021. pokazali su da se starenje stanovništva Hrvatske nastavilo i u zadnjem međupopisnom razdoblju. Promjene u dobno-spolnoj piramidi rezultat su, među ostalim, manjeg broja živorođenih (tzv. starenje odozdo) i povećanja broja i udjela starijeg stanovništva (u dobi 65+) u ukupnom (tzv. starenje odozgo). Iako su sve županije u Hrvatskoj u zadnjem međupopisnom razdoblju zabilježile depopulaciju, povećanje broja i udjela starijih, te smanjenje broja i udjela mladih, intenzitet tih procesa nije bio podjednak među županijama.

Dakle, promjene u dobnoj strukturi između dva zadnja popisa su neproporcionalne ne samo među različitim dobnim skupinama, već i među županijama. Dok ukupan broj stanovnika Hrvatske opada, stanovništvo u dobi 60+ bilježi porast. Najveći relativni porast populacije u dobi 60+ zabilježen je u Medimurskoj županiji, dok je pad zabilježen jedino u Ličko-senjskoj županiji. Najstarije županije prema većini demografskih pokazatelja su Ličko-senjska županija i Šibensko-kninska županija, a najmlađe Medimurska županija i Grad Zagreb. Istovremeno, najbrži intenzitet procesa demografskog starenja u zadnjih deset godina, mjereno promjenom medijalne starosti stanovništva, zabilježen je u slavonskim županijama, znatnim dijelom potaknut i negativnim migracijskim kretanjima. U većini županija, na jednog stanovnika iz tzv. ovisnih dobnih skupina (djeca mlada od 15 i stariji u dobi 65+) dolazi manje od dvoje onih u radno-sposobnoj dobi (15-64).

Što se tiče spolne strukture stanovništva, uz neke izuzetke, u većini županija više je muškaraca nego žena do otprilike kasnih četrdesetih. Tako npr. u Gradu Zagrebu broj žena nadmašuje broj muškaraca već od kasnih dvadesetih, dok u Ličko-senjskoj županiji žene su brojnije tek u sedamdesetim godinama života. To se može dovesti u vezu sa iznad proporcionalnom migracijom žena iz ruralnih, slabije razvijenih županija prema velikim urbanim centrima kao što je Zagreb. Među starijom populacijom, nerazmjer među spolovima je vrlo izražen, posebno u Krapinsko-zagorskoj i Medimurskoj županiji, u kojima je broj najstarijih žena (85+) skoro 3,5 puta veći od broja muškaraca u istoj dobi.

Ključne riječi: demografske mjere; demografski procesi; jedinice lokalne samouprave; starenje stanovništva

Borna Jurčević

Hrvatski institut za migracije
i integracije

KAKO PREPOZNATI JAVNE POZIVE I OSTALE NATJEČAJE POPUT EU FONDOVA KOJI MOGU UNAPRIJEDITI USLUGE I POSLOVANJE VAŠE INSTITUCIJE

Prepoznavanje javnih poziva i natječajja te uspješna prijava na njih jedna su od važnijih tema za kvalitetu djelovanja svake ustanove, institucije ili druge vrste pravne osobe, neovisno o prihodima ili financiranju koje se ostvaruje redovnim radom. Javni pozivi i EU projekti omogućuju povećanje kvalitete pruženih usluga te razvoj novih ideja i standarda poslovanja u svakom pogledu – od povećanih ljudskih kapaciteta, nabave opreme do uvođenja posebnih programa ili proširenja i unaprjeđenja postojećih. Prepoznavanje kvalitetnih natječajja, pisanje i uspješna prijava te dobivanje sredstava za financiranje predstavlja veliki izazov, pogotovo u razdoblju koje nam prethodi. Budući da smo dio Europske unije, pored javnih poziva otvorene su velike mogućnosti za povlačenje sredstava i putem EU fondova.

Sredstva iz EU fondova zapravo su novac poreznih obveznika Europske unije, stoga se ta sredstva dodjeljuju u svrhu ispunjavanja određenih ciljeva i prema zadanim pravilima. U praksi to znači da se financiraju oni projekti koji doprinose razvojnim ciljevima kako Republike Hrvatske, tako Europske Unije u cjelini. Da bi se neki projekt uzeo u obzir za financiranje iz EU fondova mora biti raspisan natječaj koji podržava opće i specifične ciljeve projekta. Na koji način prijaviti projekt i u kojem obliku određeno je natječajnom dokumentacijom koja je objavljena uz svaki natječaj. Kako uspješno aplicirati aktivnosti koje se financiraju, potencijalne prijavitelje, rokove i ostale uvjete predstaviti će se ovim izlaganjem koje će ujedno prikazati kako bi se mogla povećati učinkovitost povlačenja sredstava u narednom razdoblju.

Ključne riječi: EU fondovi; financijske potpore; natječajji; pisanje projekata

Mišel Jakšić

gradonačelnik Grada Koprivnice

USKLAĐIVANJE CILJEVA I SMJERA RAZVOJA GRADA KOPRIVNICE S POTREBAMA NJEZINIH GRAĐANA

Usklađivanjem ciljeva i smjera razvoja Grada Koprivnice s potrebama njezinih građana u vremenima depopulacije gotovo cijele Hrvatske, jasno i precizno definirane demografske mjere jedan su od značajnih zupčanika u složenom mehanizmu koji se naziva jedinica-
ma lokalne samouprave.

Dobra demografska politika preduvjet je stabilnog društva u dugoročnom planu, a proteže se od najranije pa do najstarije dobi svakog stanovnika lokalne zajednice.

Grad Koprivnica stoga već za najmlade osigurava pomoć za opremu novorođenog ili posvojenog djeteta u iznosu od 2.000,00 kn, a smještaj u vrtiću sufinancira se od 60 do 100 % iznosa. Koprivnica je drugi grad u Hrvatskoj po broju obrta za čuvanje djece, njih čak 12, a za koje vrijede ista pravila za sufinanciranje kao i za dječje vrtiće što znači da roditelji imaju puni komfor birati između gradskog i privatnog smještaja djeteta.

Majke poduzetnice ostvaruju pravo na besplatan smještaj djeteta u vrtić za prvu godinu otvaranja obrta ili poduzeća, a vrijeme rada dječjih vrtića (do 18h odnosno 20h) kao i obrta za čuvanje djece u cijelosti je prilagođeno potrebama roditelja za usklađivanjem poslovnog i obiteljskog života.

Posebnu skrb i brigu Grad Koprivnica usmjerava prema djeci s teškoćama u razvoju, pa tako osim integracije iste djece u redovne dječje vrtiće pri čemu se osiguravaju dodatna zapošljavanja odgajateljica, u Gradu Koprivnici postoji i vrtić za djecu s teškoćama u razvoju, a usluga rane intervencije kao i usluga savjetovanja za roditelje/skrbnike djece s teškoćama je besplatna.

Za djecu školske dobi osigurane su besplatne bilježnice i radne bilježnice za sve osnovnoškolce s područja Grada Koprivnice, financiraju se izvannastavne aktivnosti, pomoćnici u nastavi, nagradivanje uspješnih učenika i njihovih mentora, škola plivanja i brojne druge aktivnosti koje se financiraju iz gradskog proračuna ili projekata.

Za sve redovne studente s područja grada osigurane su stipendije od 550,00 do 1.600,00 kn mjesečno, kao i 30% popusta na mjesečne željezničke karte. Za one koji upisuju doktorske studije osigurano je sufinanciranje školarine do 5.000 kn.

Na području grada izgrađene su četiri zgrade po modelu poticane stanogradnje, a gradska zemljišta moguće je kupiti s popustima do 80% za mlade obitelji. I za kraj, važno je naglasiti da Grad Koprivnica nema prirez, a osim ovih demografskih mjera, postoji i niz

poduzetničkih mjera koje svakako doprinose demografskoj slici ne samo Koprivnice, nego i ovog dijela Koprivničko-križevačke županije.

Ključne riječi: Grad Koprivnica; financijske potpore; podrška roditeljstvu; djeca s poteškoćama u razvoju; dječji vrtići; poticana stanogradnja

Vjekoslav Maletić

Načelnik Općine Ferdinandovac

DEMOGRAFSKE MJERE OPĆINE FERDINANDOVAC

S ciljem ublažavanja negativnih demografskih trendova, Općina Ferdinandovac provodi više demografskih mjera i programa, a u planu su i nove. Isplaćuju se naknade za opremanje novorođene djece u iznosu od 2.000,00 kn za prvo, 3.000,00 kn za drugo te 5.000,00 kn za treće i svako sljedeće dijete. Dječji vrtić otvoren je još 1998. godine i unatoč tome što je Općina izdvajala gotovo četvrtinu izvornog proračuna za njegov rad, 2019. godine otvorena je i nova, treća odgojna skupina čime je kapacitet vrtića povećan sa 36 na 48 mjesta te su sva prijavljena djeca upisana u vrtić. Otvaranjem nove skupine cijena za roditelje nije se mijenjala, a iznosi 460,00 kn za prvo i 230,00 kn za drugo dijete, dok je za treće upisano te svako sljedeće dijete iz iste obitelji vrtić besplatan. U planu je u potpunosti osloboditi plaćanja vrtića roditelje za treće i svako daljnje dijete u obitelji, neovisno da li su ostala djeca polaznici vrtića. Time bi se roditeljima omogućila ušteda od oko 25.000,00 kuna kroz pet godina boravka djeteta u vrtiću. Općina svake godine financira darove za djecu povodom sv. Nikole, a sufinancira i školsku kuhinju, školske aktivnosti, nadarenu djecu i djecu s posebnim potrebama. Za opremanje učenika osnovne škole, početkom svake školske godine isplaćuje se 300,00 kn po učeniku, dok za učenike srednjih škola visina te naknade iznosi 500,00 kn. Studentske stipendije osigurane su za ukupno 12 studenata po 5.000,00 kn godišnje. Kroz program pomoći mladima za stambeno zbrinjavanje, Općina sufinancira kupnju prve stambene nekretnine iznosom do 30.000,00 kn, a adaptaciju i uređenje iznosom do 20.000,00 kn. Sa željom da se osigura dostupnost primarne zdravstvene zaštite, Općina isplaćuje 50.000,00 kn godišnje poticajne naknade doktoru obiteljske medicine koji u punom radnom vremenu radi u zdravstvenoj ambulanti u Ferdinandovcu.

Ključne riječi: Općina Ferdinandovac; besplatna prehrana učenika; naknadu za novorođenčad; velik broj OPG-a

Stjepan Milinković, dr. med.

načelnik Općine Gola

DOPRINOS OPĆINE GOLA DEMOGRAFSKOJ REVITALIZACIJI KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Općina Gola se prostire na 76,33 kilometara kvadratnih, između rijeke Drave i državne granice sa Republikom Mađarskom, sa dva mosta povezana je s ostalim dijelom županije te je u nepovoljnijoj prometnoj poziciji. Prema neslužbenim rezultatima na području Općine Gola 2021. godine živi 2087 stanovništva. Godinama smo svjedočili izrazito lošim demografskim trendovima, no u posljednjih godina demografsko stanje se popravlja. U prilog tome govori 109 djece upisanih u šest odjeljenja dječjih vrtića, ostanak mladih obitelji i doseljavanje. Vjerujemo da tome pridonose napori Općine Gola koja izdvaja značajna sredstva za djecu i mlade i to:

- naknadu za novorođenčad u iznosu 10.000,00 kuna,
- sufinanciranje cijene jaslca i dječjih vrtića u 100% iznosu,
- besplatna prehrana učenika u osnovnim školama,
- sufinanciranje radnih bilježnica te likovnih mapa za sve učenike osnovnih škola,
- mjesečne stipendije učenicima u iznosu 400,00 kuna, a studentima 500,00 kuna,
- 15.000,00 kuna za poboljšanje stambenih prilika mladih obitelji.

Sve to ne bi bilo moguće bez stabilne gospodarske situacije i velikog broja zaposlenih. Općina Gola ima nekoliko izrazito jakih gospodarskih subjekata, a to su Eko papir d.o.o., Fugaplast d.o.o., Lollipop d.o.o., te isto tako posebno je važno naglasiti veliki broj OPG-a koji su nositelji mladi poljoprivrednici. No to sve ne bi bilo moguće bez potpore sa više razine, odnosno Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva financija (porez na dohodak, kompenzacijske mjere), Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade koji pomaže i u kapitalnom financiranju i za financiranje redovnih predškolskih djelatnosti. Svakako je potrebno naglasiti da su učinjeni mnogi kapitalni projekti, vodovod, odvodnja, prometna infrastruktura, sportska dvorana, sanacija odlagališta. Rezultat je postignut na način da su isti projekti aplicirani na različite natječaje i programe, a time su uštedene izvorne financije koje ulažemo u ljude, te unaprjeđujemo kvalitetu življenja.

Ključne riječi: Općina Gola; besplatna prehrana učenika; naknadu za novorođenčad; velik broj OPG-a

DEMOGRAFSKA SLIKA OPĆINE HLEBINE

Stvaranje pozitivnog ozračja i poboljšanje kvalitete života naših mještana te promoviranje obiteljskih vrijednosti ključ je demografske revitalizacije Općine Hlebine. Svjesni migracija stanovništva i negativnoga prirodnog prirasta koji za posljedicu imaju narušenu demografsku sliku, Općina Hlebine u svom djelovanju aktivno radi na promicanju mjera koje će spriječiti taj trend. Naime, prema posljednjem popisu stanovništva iz 2021.g. Općina Hlebine broji 1179 stanovnika što je za 9,45% manje u odnosu na prethodni popis.

Jedna od najznačajnijih mjera demografske obnove naše Općine svakako je izgradnja i opremanje dječjeg vrtića i jaslica kroz koju smo osigurali adekvatne uvjete za djecu predškolske dobi. Vrtić i jaslice trenutno polazi 35 malih polaznika. Općina sufinancira rad vrtića i jaslica u iznosu od 57.250,00 kn mjesečno (35 polaznika po 1.600,00 kn, za drugo i svako naredno dijete polaznika iz iste obitelji još dodatno 250,00 hrk). Za svu djecu s prebivalištem u Općini Hlebine a koja redovno ne polaze vrtić, financiramo i kraći program predškolskog odgoja. Za svako novorođeno dijete isplaćujemo jednokratnu naknadu za opremanje u iznosu od 1.000,00 kn.

Na području Općine Hlebine djeluje osmogodišnja Područna škola koju trenutno polazi 111 učenika. Svake godine izdvajamo određena sredstva za opremanje i poboljšanje uvjeta rada u našoj školi, kao i za financiranje aktivnosti usmjerenih na mlade (škola plivanja, tamburaška skupina, nogometni klub, košarkaški klub) Financiramo i provođenje raznih projekata koji su od interesa za učenike naše škole. U suradnji s Koprivničko-križevačkom županijom sufinanciramo prehranu za svu djecu koja pohađaju osnovnoškolsko obrazovanje. Učenicima od 1. do 8. razreda osnovne škole sufinanciramo kupnju školskog pribora a srednjoškolcima kupnju knjiga. Svake godine studentima isplaćujemo božićnice u vrijednosti od 1.000,00 kn.

Kao vrlo uspješne mjere kroz protekle četiri godine svakako treba istaknuti mjere za poticanje kupnje prve nekretnine mladim bračnim parovima na području Općine, što ima za cilj pridonijeti demografskoj revitalizaciji. Kao dodatan poticaj svim mladima od 41 godine koji žele u budućnosti graditi nove objekte ili rekonstruirati stare i živjeti na području Općine Hlebine isplaćujemo sredstva u vrijednosti od 10.000,00 kn odnosno 15.000,00 kn. Kroz četverogodišnji period uspjeli smo tako zadržati 27 mladih obitelji u našoj Općini.

Ključne riječi: Općina Hlebine; demografske mjere; mladi; obrazovanje

DEMOGRAFSKA SLIKA OPĆINE

LEGRAD

Raspadom Austro-Ugarske monarhije Legrad je ostao granično mjesto, izvan glavnih prometnih pravaca. Sve od onda Općina Legrad drastično gubi stanovništvo. U posljednjih 10 godina prirodni prirast kreće se oko minus 25. Prije nekoliko godina odlučili smo stati tome na kraj te smo izradili Program stambenog zbrinjavanja. Prije svega htjeli smo potaknuti mlade obitelji da se doseljavaju na naše područje, a vjerujemo da smo u tome uspjeli, jer u 2019. i 2020. godini imamo više doseljavanja u našu Općinu nego iseljavanja.

Poticaji koje dajemo mladim obiteljima su kuće i zemljišta za jednu 1 kn, sufinanciranje kupnje kuća od trećih osoba na području Općine Legrad do 35.000 kn i sufinanciranje obnove i gradnje kuća do 25.000 kuna. U posljednje četiri godine za te mjere utrošili smo više od pola milijuna kuna. Naše mjere postale su poznate diljem svijeta, tako da smo dobivali upite iz svih dijelova svijeta, a zemljište je nedavno kupila jedna osoba iz Egipta i jedna kompanija iz Indije.

Porastom broja djece u općini pojavila se potreba za otvaranjem dvije nove skupine u dječjem vrtiću, a nedavno smo krenuli i u izradu projektne dokumentacije za proširenje zgrade dječjeg vrtića. Također, roditelji na području Općine Legrad plaćaju jednu od najnižih cijena vrtića u našoj županiji. S druge strane vrtići su veliki izdaci za male općine, poput naše, te smo stava da bi država na sebe trebale preuzeti plaće odgajatelja, dok bi jedinice lokalne samouprave preuzele troškove prostora, režija i prehrane.

Ostale stvari koje Općina financira su: školska prehrana za socijalno ugrožene učenike, radne materijale za osnovnoškolce, učeničke stipendije, studentske stipendije, naknada za novorođenčad, rušenje starih objekata, božićnice za umirovljenike, gerontodomačice, otvaranje smještajnih objekata i druge slične stvari.

Godina 2018. nam je bila rekordna godina po broju rođenih u posljednjih 20 godina, ali dolazak korona virusa sve je vratio na staro. Vjerujemo da nastavkom postojećih mjera i stvaranjem novih možemo popraviti demografsku sliku Općine.

U planu nam je uvođenje novih poticaja za mlade osobe – potpuno financiranje projektne dokumentacije za izgradnju stambenih objekata, dodatno smanjenje cijena vrtića i povećanje naknade za novorođenčad. Mnogobrojni pokrenuti projekti poput izgradnje elektrana, farmi i razvoj malog obrtništva sigurno će privlačiti još više ljudi u naš kraj. Cilj nam je do kraja 2025. godine izjednačiti broj rođenih i umrlih i preokrenuti demografski minus.

Ključne riječi: Općina Legrad; poticaj za mlade; razvoj malog poduzetništva; doseljavanje; stipendije; demografski minus

DEMOGRAFSKE MJERE OPĆINE VIRJE

Općina Virje je jedinica lokalne samouprave površine 78,55 km² sa 3915 stanovnika prema popisu stanovništva 2021. (4.587 prema popisu 2011.), a obuhvaća 6 naselja: Donje Zdjelice, Hampovica, Miholjanec, Rakitnica, Šemovci i Virje kao središte općine. Danas je jedna od najvećih općina u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Općina Virje se ponosi svojom poviješću i bogatom kulturnom baštinom te brojnim udrugama i ustanovama koje svaka pojedinačno i zajedničkom suradnjom čuvaju kulturnu baštinu i tradiciju ovoga kraja, ali i nadalje razvijaju kulturu, sport, turizam, gastronomiju, vinogradarstvo i brojne druge vrijednosti.

Kontinuirano se provode infrastrukturni i kapitalni projekti s ciljem da Općina Virje bude uređena, okolišno privlačna, sigurna Općina za ulaganje s kompletnom potrebnom infrastrukturom za siguran i kvalitetan život djece i svih stanovnika. Od značajnijih investicija može se izdvojiti; izgradnja vodovoda i kanalizacije, izgradnja sportske dvorane, modernog dječjeg vrtića, uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, sustava gospodarenja otpadom sa reciklažnim dvorištem i drugi.

Općina već duži niz godina provodi demografske mjere i to tako da pomaže roditeljima od rođenja djeteta do završetka obrazovanja, a potom i mladim obiteljima u rješavanju njihovog stambenog pitanja.

Tu su potpore za novorođenčad u iznosu 3.000,00 kuna za svako dijete, zatim sufinanciranje smještaja djece u jaslicama i vrtiću u Virju. Početkom 2016. godine otvoren je novi moderni vrtić u koji je upisano 95 djece a s obzirom na povećanje broja djece, u tijeku je izrada projektne dokumentacije za nadogradnju vrtića. Cijena boravka djece u Dječjem vrtiću „Zrno“ je jedna od najnižih u okolini, 300,00 kn za prvo dijete, 200,00 kn za drugo dijete a treće i svako daljnje dijete polazi vrtić besplatno. Vrtić pruža sve potrebne usluge za polaznike vrtića i programa predškole.

Osnovna škola „Prof. Franje Viktora Šignjara“ u Virju sa tri područne škole (Šemovci, Miholjanec i Hampovica) broji 330 učenika koji svi polaze nastavu u prijednevnoj smjeni. Škola je energetska obnovljena. Općina Virje svake godine školarcima daruje personalizirane bilježnice, a prvašićima i pernice za početak nastave te sufinancira nabavu radnih bilježnica i školskog pribora sa 500,00 kuna po učeniku. Učenicima srednjih škola po 300,00 kn mjesečno i studentima po 500,00 kuna mjesečno su dostupni krediti uz vrlo povoljne uvjete vraćanja ovisno o prosjeku ocjena i prebivalištu po zaposlenju, a također se i stipendiraju deficitarna zanimanja od interesa za Općinu s iznosom od 1.500,00 kuna bespovratnih sredstava.

Općina sufinancira prijevoz i smještaj učenika srednjih škola do iznosa od 200,00 kn mjesečno te školarinu za glazbenu školu u Virju koju trenutno polazi oko 50 učenika sa 50 % iznosa po učeniku. Program rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji Općina provodi još od 2017. godine te je do danas za ovu namjenu utrošeno oko 4,5 milijuna kuna.

Potpore se odnose na sufinanciranje kupnje kuće i građevinskog zemljišta, troškove obnove kuće, te troškove za priključenje na komunalnu infrastrukturu. Za kupnju kuće odobravamo 20% od kupoprodajne cijene a maksimalno 70.000,00 kn, za građevinsko zemljište 50 % a maksimalno 30.000,00 kn, za ulaganje u stambeni objekt 25% troška a maksimalno 20.000,00 kn te sa 100% troška priključenja na komunalnu infrastrukturu. Učinci su pozitivni, dosta je migracija unutar općine (znači iz okolnih naselja mladi sele u Virje), ali i useljavanja iz drugih sredina.

Cilj svih demografskih mjera je poboljšati kvalitetu života stanovnika Općine, smanjiti raseljavanje stanovništva, zadržavanje mladih te privlačenje mladih obitelji na rješavanje stambenog pitanja na području Općine Virje.

Jedan od pokazatelja značajnog ulaganja u djecu i demografiju općenito je status Općina Virje – prijatelj djece koji je Općina ponosno primila krajem 2021. godine. Ovo je samo još jedan poticaj za ulaganje u djecu i u rad s djecom.

Ključne riječi: Općina Virje; demografske mjere; mladi; obrazovanje; općina – prijatelj djece; pozitivan prirodan prirast

BILJEŠKE

Naslov:

Doprinos JLP(R)S-a demografskoj revitalizaciji
Koprivničko-križevačke županije

Knjižica sažetaka konferencije održane u Virju,
29. ožujka 2022. godine, u organizaciji Središnjeg
državnog ureda za demografiju i mlade i Općine Virje

Nakladnik:

Središnji državni ured za demografiju i mlade

Za nakladnika:

Željka Josić, dr. med., državna tajnica

Urednik:

Goran Blagus

Grafičko oblikovanje: Miranda Herceg, Egg

Tisak: Correctus Media d.o.o., Zagreb

Naklada: 150 primjeraka

Zagreb, 2022.

REPUBLIKA HRVATSKA
Središnji državni ured
za demografiju i mlade

Općina Virje

